Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Silivestru Ecaterina
Dosarul nr. 2rc-205/24 (2-22065491-02-2rc-03072024)

D E C I Z I E

5 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Malîi Ala și Mămăligă Natalia

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de administratorul ÎCS „Cassia Group" SRL, Poleshchuk Georgiy,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 iunie 2024, prin care s-a încetat procesul civil,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Cassia Group" SRL împotriva Procuraturii Anticorupție privind scoaterea de sub sechestru a bunurilor,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 11 mai 2022 ÎCS „Cassia Group" SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Procuratura Anticorupție privind scoaterea de sub sechestru a bunurilor.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 iunie 2024 a fost admisă cererea depusă de procurorul în Procuratura Anticorupție, Codreanu Vitalie, privind încetarea procesului civil și s-a încetat procesul civil inițiat la cererea de chemare în judecată formulată de ÎCS „Cassia Group" SRL împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la scoaterea de sub sechestru a bunurilor.

Totodată, s-a explicat reclamantului că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 14 iunie 2024, administratorul ÎCS „Cassia Group” SRL, Poleshchuk Georgiy, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 iunie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele recurentului:

În argumentarea cererii de recurs, administratorul ÎCS „Cassia Group” SRL, Poleshchuk Georgiy, a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de fond.

Relevă că modificarea prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023 a prevederilor art.209 alin. (2) Cod de procedură penală referitor la competenţa jurisdicţională a instanţei civile de a soluţiona cauzele de scoatere de sub sechestru a bunurilor, duce la naşterea unui conflict în timp dintre normele de procedură, pe care legiuitorul nu a înţeles a-l soluţiona prin dispoziţii de drept tranzitoriu.

Notează că în privinţa normelor de procedură care reglementează competenţa instanţelor de judecată, în cazul în care intervine o lege nouă de competenţă, soluţia reglementată de Codul de procedură civilă este cea a păstrării competenţei instanţei sesizate legal pentru cauzele aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a legii noi de competenţă.

Afirmă că legiuitorul a optat pentru această soluţie, reglementând la art. 43 alin.(1) Cod de procedură civilă, faptul că, cauza pe care instanţa a reţinut-o spre judecare, cu respectarea normelor de competenţă, se soluţionează de aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competenţa unei alte instanţe.

Susține că stabilirea competenţei în cazul survenirii unei legi noi de competenţă jurisdicţională (de soluţionare), se face potrivit momentului introducerii cererii de chemare în judecată. Acest moment este foarte important, şi determină ultraactivitatea legii vechi de procedură, în ipoteza survenirii unei legi de procedură noi, care modifică competenţa jurisdicţională.

Intimata, în termenul fixat de instanța de recurs, nu a depus referință la cererea de recurs.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la 4 iunie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 iunie 2024 (f. d. 127-128).

Astfel, recursul declarat de administratorul ÎCS „Cassia Group” SRL, Poleshchuk Georgiy, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 iunie 2024 se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

În acord cu prevederile art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care: cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Conform art. 8 alin. (1) Cod civil, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile.

În temeiul prevederilor art. 164 alin. (1), (3) și (4) Cod de executare, dacă o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparţin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedură contencioasă o acţiune de ridicare a sechestrului. Acţiunea de ridicare a sechestrului (radierea din actul de inventar) se intentează împotriva debitorului şi creditorului urmăritor. Dacă sechestrarea (inventarierea) bunurilor s-a făcut în temeiul unei hotărâri penale privind confiscarea bunurilor, persoana condamnată şi organul financiar respectiv vor figura în calitate de pârât. Acţiunea de ridicare a sechestrului depusă de terţi se examinează în procedură contencioasă în condiţiile Codului de procedură civilă. Hotărârea judecătorească poate fi contestată cu apel. Decizia instanţei de apel nu se supune recursului, fiind definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Iar, articolul 209 alin. (2) Cod de procedură penală (în redacția în vigoare la data depunerii acțiunii în judecată), stipulează că alte persoane decît bănuitul, învinuitul, inculpatul care consideră că punerea sub sechestru a bunurilor lor este efectuată ilegal sau neîntemeiat sînt în drept să ceară organului de urmărire penală sau instanţei să scoată bunurile de sub sechestru. În cazul în care acestea refuză să satisfacă rugămintea sau nu au comunicat persoanei respective despre soluţionarea cererii timp de 10 zile din momentul primirii ei, persoana este în drept să solicite scoaterea bunurilor de sub sechestru **în ordinea procedurii civile**. Hotărârea

instanţei de judecată în privinţa acţiunii civile privind scoaterea bunurilor de sub sechestru poate fi atacată de către procuror în instanţa ierarhic superioară cu recurs în termen de 10 zile, însă, după intrarea ei în vigoare, este obligatorie pentru organele de urmărire penală şi pentru instanţa de judecată care judecă cauza penală în cadrul soluţionării chestiunii ale cui bunuri trebuie să fie confiscate sau, după caz, urmărite.

În virtutea prevederilor art. 32 alin. (1) Cod de procedură civilă, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimţământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Din lucrările cauzei, Colegiul judiciar reține că, la 11 mai 2022, ÎCS „Cassia Group" SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la ridicarea sechestrului aplicat asupra contului bancar nr.MD55ML000000000280952563, deschis la BC „Moldindconbank" SA, în limita sumei de 48 656 820 lei, primite și înregistrate în contul bancar urmare a vânzării a 203160 acțiuni emise de BC „Moldindconbank" SA, corespunzătoare numărului de acțiuni anulate ale ÎCS „Cassia Group" SRL.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 iunie 2022 a fost acceptată spre examinare cererea de chemare în judecată formulată de ÎCS „Cassia Group" SRL împotriva Procuraturii Anticorupție privind scoaterea de sub sechestru a bunurilor și s-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare (f.d.40).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 iunie 2024 a fost admisă cererea depusă de procurorul în Procuratura Anticorupție, Codreanu Vitalie, privind încetarea procesului civil și s-a încetat procesul civil inițiat la cererea de chemare în judecată formulată de ÎCS „Cassia Group" SRL împotriva Procuraturii Anticorupție privind scoaterea de sub sechestru a bunurilor, în temeiul art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind greșit aplicate normele procedurale în speță, or instanța de fond eronat a conchis că, prezenta cauză nu poate fi judecată în procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că deși în urma operării modificărilor prin Legea nr.245 din 31 iulie 2023, a prevederilor art. 209 alin. (2) Cod de procedură penală, care în redacția actuală stipulează expres că alte persoane decât bănuitul, învinuitul, inculpatul care consideră că menținerea sechestrului asupra bunurilor lor este nejustificată sunt în drept să ceară scoaterea bunurilor lor de sub sechestru organului de urmărire penală, judecătorului de instrucție sau instanței de judecată care judecă cauza. Totuși, această modificare nu împiedică examinarea cauzelor puse pe rol până la survenirea modificărilor legislative.

Or, contrar raționamentului instanței de fond, operarea noilor modificări nu pot fi reținute ca temei pentru încetarea procesului civil, întrucât acțiunea a fost depusă încă în anul 2022 în conformitate cu prevederile în vigoare la acea dată, iar reclamantul/recurent s-a adresat în instanţă judecătorească competentă, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În atare circumstanțe, Colegiul judiciar consideră că, soluţia adoptată de instanţa de fond prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanţiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor 5 art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil.

Adiţional, principiul disponibilităţii reglementat de art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă indică la afirmarea disponibilităţii în drepturi în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În acelaşi sens, este de altfel şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Golder împotriva Marii Britanii - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiaşi Raport) în care s-a apreciat că „se poate concepe cu greu că există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanţele judecătoreşti”. olegiul judiciar punctează că, orice limitare a accesului liber la justiţie, reprezintă o încălcare a unui principiu constituţional fundamental şi a unor standarde internaţionale universale.

Reieşind din cele menţionate supra, şi având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una neîntemeiată, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea primei instanţe, restituind cauza spre rejudecare.

În conformitate cu art. 425, art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de administratorul ÎCS „Cassia Group” SRL, Poleshchuk Georgiy.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 iunie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Cassia

Group” SRL împotriva Procuraturii Anticorupție privind scoaterea de sub sechestru a bunurilor, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii: Malîi Ala

Mămăligă Natalia